ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr.A42-02014-20/44
ECLI:LV:ADRJRTN:2020:1106.A420201420.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2020.gada 6.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte,

piedaloties pieteicēja /pers. A/ pārstāvei zvērinātai advokātei Verai Lipskai un atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts robežsardzes pārstāvei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta sakarā ar /pers. A/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2020.gada 18.maija lēmuma Nr.1-54 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes (turpmāk arī iestāde) 2020.gada 17.februāra lēmumu Nr.12 (turpmāk – sākotnējais lēmums) (*lietas 125.-146.lapa*) pieteicējam /pers. A/, Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Terehovas I kategorijas robežkontroles punkta jaunākajam inspektoram virsniekvietniekam, piemērots disciplinārsods – pazemināšana amatā.
Pieteicējs sākotnējam lēmumam nepiekrita un to apstrīdēja augstākā iestādē.

[2] Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu (*lietas 148.-150.lapa*), Valsts robežsardze (turpmāk arī atbildētāja) ar 2020.gada 18.maija lēmumu Nr.54 (turpmāk – lēmums) (*lietas 7.-26.lapa*) atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu. Lēmumā cita starp norādīts turpmāk minētais.
[2.1] Atbildētāja, izvērtējot disciplinārlietas izmeklēšanā iegūtos dokumentus, amatpersonu paskaidrojumus un normatīvos aktus, secina, ka iestāde pamatoti konstatējusi pieteicēja disciplinārpārkāpumu, proti, pieteicējs 2019.gada 26.decembrī nepildīja norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" pienākumus saskaņā ar saņemto uzdevumu Nr.304-2551, bet gulēja dienesta transportlīdzeklī *Nissan Pathfinder*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – dienesta transportlīdzeklis).
Tādējādi pieteicējs nav ievērojis Valsts robežsardzes 2014.gada 4.aprīļa iekšējo noteikumu Nr.11 „Dienesta organizācijas kārtība Valsts robežsardzes teritoriālo pārvalžu struktūrvienībās, kas veic robežkontroli un imigrācijas kontroli" (turpmāk – iekšējie noteikumi Nr.11) 36.1., 36.5., 53.3. un 56.1.apakšpunktā noteikto; ar Valsts robežsardzes 2019.gada 28.augusta pavēli Nr.1377 „Par Valsts robežsardzes metodiskā materiāla „Robežapsardzības nodaļas robežsargu norīkojumu darbības metodiskie norādījumi, veicot valsts robežas joslas, pierobežas joslas un pierobežas režīma kontroli" apstiprināšanu" apstiprināto metodisko norādījumu 2.punktā „Grupas vecākā uzdevumi robežsargu norīkojumu vadīšanā" (turpmāk – metodiskie noteikumi) noteikto; amata apraksta 5.1., 5.3., 5.4. un 5.17.apakšpunktā noteiktos amata pienākumus; Valsts robežsardzes 2008.gada 22.novembra noteikumu Nr.41 „Valsts robežsardzes amatpersonas un darbinieka Ētikas kodekss" (turpmāk – Ētikas kodekss) II sadaļas „Profesionālās ētikas pamatprincipi" 6.1., 6.2. un 8.4.apakšpunktā noteikto un III sadaļas „Amatpersonas (darbinieka) tiesības, pienākumi un aizliegumi" 11.1.apakšpunktā noteikto. Līdz ar to pieteicējs kopumā kā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi nav ievērojis Robežsardzes likuma 14.panta otrajā daļā noteiktos pienākumus, kā arī nav izpildījis Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) 6.panta 1. un 3.punktā noteiktos amatpersonas vispārīgos pienākumus.
Disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā ir iegūta pietiekama informācija un pietiekami fakti par to, ka pieteicēja tīši izdarīta darbība, kas saistīta ar dienesta pienākumu nepienācīgu izpildi, izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana, un ir atzīstama par disciplinārpārkāpumu.
Atbildētāja pievienojas iestādes secinātajam par pieteicēja izdarītā pārkāpuma subjektīvo pusi un arī konstatē, ka disciplinārpārkāpums izdarīts ar tīši (ar nodomu), jo pieteicējs apzināti veicis prettiesiskas darbības un pieļāvis kaitīgu seku iestāšanos (negatīvi iespaidota disciplīna Valsts robežsardzē).
Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 15.pantā ietverti disciplinārsoda noteikšanas vispārējie nosacījumi, kas rada pienākumu izvērtēt disciplinārpārkāpuma raksturu un apstākļus, radīto kaitējumu un sekas, amatpersonas vainas formu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, lietderības apsvērumus administratīvā akta izdošanai un disciplinārsoda samērīgumu ar izdarīto rīcību. Jebkura no disciplinārsoda noteikšanas kritērijiem nepastāvēšana nenozīmē, ka disciplinārsods nav piemērojams. Konkrētajā gadījumā izvērtēts disciplinārpārkāpuma raksturs. Attiecībā uz radīto kaitējumu un sekām atbildētāja konstatē, ka pieteicēja rīcības rezultātā radītas kaitīgas sekas – radīts ne tikai negatīvs priekšstats par attiecīgās struktūrvienības darbu Valsts robežsardzē citiem robežsargiem, bet apdraudēta bruņojuma un dienesta transportlīdzekļa aprites kārtība. Apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību, netika konstatēti. Atbildētāja, nosakot disciplinārsodu, ņem vērā arī pieteicēja dienesta gaitu un raksturojumu (negatīvs).

Informācijai par iepriekš piemērotajiem disciplinārsodiem ir informatīva nozīme, kas norāda uz pieteicēja tendenci veikt tāda veida disciplinārpārkāpumus.

Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteiktais samērīguma princips un 66.pantā minētie lietderības apsvērumi saistīti ar Valsts robežsardzes darbību sabiedrības interesēs, tāpēc pieteicēja disciplinārās sodīšanas mērķis nav absolūts un nav saistīts tikai ar amatpersonas tiesību nostādīšanu augstāk par sabiedrības interesēm. Valsts robežsardzes funkciju efektīvas izpildes aizsardzība labas pārvaldības interesēs skar: 1) audzinošo (nosodošo) mērķi attiecīgā lēmuma izdošanā, lai netiktu traucēta Valsts robežsardzes normāla darbība un citiem robežsargiem tiktu norādīts, ka prettiesiska rīcība nepaliks nesodīta (vispārējā prevencija); 2) pieteicējam norādīt uz viņa prettiesiskām darbībām un informēt par apsvērumiem, kādēļ piemērots konkrētais disciplinārsods (speciālā prevencija). Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā pieteicēja izdarīto dienesta disciplīnas pārkāpumu, tā sekas vispārējais lietderības apsvērums disciplinārsoda – pazemināšana amatā – piemērošanai šajā gadījumā ir atbilstošs un proporcionāls. Nav saskatāma lietderība mazāk smaga disciplinārsoda piemērošanai, ņemot vērā apstākli, ka pieteicējs attiecas izvairīgi pret konstatēto disciplinārpārkāpumu, izvairās no disciplinārās atbildības, nesadarbojas ar disciplinārlietas izmeklētāju, kā arī kopumā apšauba lietas apstākļus, kas ir pierādīti. Atbildētāja uzskata, ka konkrētajā gadījumā tiek izrādīta necieņa arī pret pārējiem robežsargiem dienestā konkrētajā robežapsardzības nodaļā, jo, nostādot personiskās intereses augstāk par dienesta pienākumiem, pieteicējs ir norādījis, ka viņam nav svarīgs viņam uzticētais uzdevums norīkojuma „Grupas vecākais" izpildes jomā (norīkojuma dienesta pienākumu izpilde nav saistīta tikai ar konkrēta uzdevuma izpildi, bet saistīta ar norīkojuma vadīšanu un reaģēšanu brīdī, ja iestājas ārkārtas situācija), bet prioritārāk ir veikt blakus darbību (gulēšana), kas nav saistīta ar tiešo dienesta pienākumu izpildes laiku un vietu. Turklāt jāatzīmē, ka pieteicējs, atrodoties dienesta transportlīdzeklī viens pats, būdams apbruņots, ir ārkārtīgi vieglprātīgi attiecies pret dienesta pienākumu izpildi.

[2.2] Pieteicējs uzskata, ka tas, ka viņš pāris minūtes atradies automašīnā ar aizvērtām acīm, vēl nenozīmē, ka viņš esot gulējis. Pieteicējs, pretēji /pers. C/ norādītajam, viņu esot pamanījis pirms tā, kā /pers. C/ pieklauvējis pie automašīnas vadītāja sānu loga. Pieteicējs esot atbraucis pāris minūtes pirms viņa, nedaudz atslābinājies un atpūtinājis acis pirms turpināt dienesta pienākumu veikšanu. Ja acis esot aizvērtas, tad pie mašīnas esošo cilvēku neesot iespējams pamanīt, ja darbojas motors, un tas neesot pamats apgalvojumam, ka pieteicējs gulēja jeb bija aizmidzis.

Atbildētāja nepiekrīt izteiktajam viedoklim un uzskata, ka dienesta pārbaudē sniegtā informācija ir objektīvāka nekā apstrīdēšanas iesniegumā norādītais viedoklis, ar kuru joprojām tiek pretnostatīta tiešā priekšnieka sniegtā informācija. Atbildētāja lielāku ticamību piešķir informācijai, ko norādījis neplānotās pārbaudes veicējs, jo pārbaudes veicēja rīcība nav tendēta uz izvairīšanos no patiesā notikuma gaitas izklāsta, kā arī informācija paskaidrojumos un veiktais videoieraksts nerada šaubas un pretrunas.

Tāds pat secinājums attiecināms uz pieteicēja apšaubīto attiecībā uz /pers. C/ ar personīgo mobilo tālruni nofilmēto materiālu, kas nepierādot gulēšanas faktu. Vienīgā amatpersona, kura neatpazina pieteicēju, bija pats pieteicējs. Pārējām amatpersonām, kuras tieši vai netieši tika iesaistītas notikušajā, neradās šaubas par pieteicēja atrašanās laiku un vietu uzfilmētajā videoierakstā. Atbildētāja neapšauba videoieraksta autentiskumu un pamatojas uz sākotnējā lēmumā un lietas materiālos esošajiem dokumentāliem apstiprinājumiem.

[2.3] Pieteicējs uzskata, ka izmeklēšana veikta tendenciozi, par ko liecina 11-13 gadus atpakaļ viņam piemēroto disciplinārsodu uzskaitījums sākotnējā lēmumā. Tāpat pieteicējs uzskata, ka iestāde, piemērojot disciplinārsodu, nav ņēmusi vērā Disciplināratbildības likuma 15.panta otrās un trešās daļas prasības, kaut gan ne atbildību pastiprinošos, ne mīkstinošos apstākļus nekonstatēja.

Atbildētāja vērtējumā pieteicējs nav rūpīgi iepazinies ar sākotnējā lēmuma saturu, nav izpratis disciplinārsoda piemērošanas principus. Iepriekš norādīto disciplinārsodu uzskaitījums ir papildinājums pieteicēja raksturojumam, kurā tiek parādīta viņa attieksme pret dienestu Valsts robežsardzē, bet disciplinārsods piemērots par pieteicēja rīcību nevis par to, ka pagātnē pieteicējam bijuši pārkāpumi. Attiecībā uz Disciplināratbildības likuma 15.panta otrajā un trešajā daļā noteiktajām prasībām, norāda, ka šajā gadījumā nav konstatētas kvalificējošās pazīmes, kad jāveic obligāta minēto daļu izpilde. Tas, ka neiestājas apstākļi, kas neļauj piemērot disciplinārsodus – piezīme vai rājiens –, nenozīmē, ka disciplinārsodu nepiemēro, jo pastāv disciplinārsoda vispārīgie piemērošanas noteikumi, pēc kuriem disciplinārsoda bargums tiek noteikts, vadoties no pārkāpuma rakstura un citiem apstākļiem, kuriem ir nozīme disciplinārsoda noteikšanā. Atbildētāja noraida minēto iebildumu kā nepamatotu un uz disciplinārsoda noteikšanas principiem neattiecināmu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. A/ pieteikums (*lietas 4.-5.lapa*), kurā lūgts atcelt lēmumu, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

[3.1] Nav īpašas nozīmes faktam, cikos konkrēti pieteicējs atbrauca uz orientieri B51 – plkst.8.10 vai plkst.8.18, jo, nepierakstot vai citādi nepiefiksējot, šādu faktu precīzi zināt un atcerēties nav iespējams. Viennozīmīgi var apgalvot, ka pieteicējs nebija aizmidzis, pāris minūšu laikā tas arī nav iespējams. Uzskata, ka uz dažām minūtēm aizvērt acis maiņas beigās, kad pēc pēdējās atpūtas jau pagājušas četras stundas, nav tāds pārkāpums, par ko būtu jāpiemēro viens no visstingrākajiem disciplinārsodiem. Arī tas, ka, braucot automašīnā viens pats, bija atpogājis formas tērpa augšējo pogu, nav dienesta interesēm kaitējošs fakts vai pierādījums gulēšanai.

Uzskata par nesaprātīgu un neobjektīvu lēmumā izteikto pārmetumu, ka to dažu minūšu laikā, kamēr bija aizvēris acis, robežposms bija atstāts bez novērošanas. Arī pirms pieteicēja ierašanās orientiera B51 posms netika uzraudzīts, kā arī daudzi citi posmi, jo nav reāli un fiziski iespējams nodrošināt visas valsts robežas nepārtrauktu un tiešu pārredzamību.

Uzskata, ka nekādu kaitējumu dienesta interesēm nav nodarījis, turklāt pieteicējam nav zināms, ka kādai citai robežsardzes amatpersonai līdzīgos apstākļos būtu piemērots otrs bargākais disciplinārsods.

Lēmumā nav norādīts, kā izpaudās norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" nepildīšana saskaņā ar doto uzdevumu un ko tieši pieteicējs neizpildīja.

[3.2] Pienākumu nepildīšanas rezultātā iestājušās sekas ir tas kritērijs, kas ir par pamatu konkrēta soda izvēlei. Lēmumā nav atrunāts un no lēmuma satura nav saprotams, kādā veidā iestādes vērtējumu un tieši konkrētā disciplinārsoda izvēli ietekmēja Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmās daļas 3., 6.-8.punktā norādīto obligāti izvērtējamo apstākļu esība vai neesība. Proti, vai ir radīts zaudējums un kaitējums kādām konkrētām interesēm, vai tas radījis nelabvēlīgas sekas, vai ir mazsvarīgs, vai ir atbildību pastiprinošie apstākļi. Ja šo apstākļu nav, tad attiecīgi sodam jābūt vieglākam. Norāde par bruņojuma un transportlīdzekļa aprites apdraudējumu ir hipotētisks pieņēmums kā atbilde uz pieteicēja sūdzībā norādītajiem vērtējuma trūkumiem, bet Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkts paredz konkrēta un izmērāma zaudējuma un kaitējuma esību.

[3.3] Iestāde nav izvērtējusi lietderības apsvērumus un nav pamatojusi, kādā veidā tā nonāca pie secinājuma par sākotnējā lēmuma tiesiskumu. Uzskata, ka nav ievērots samērīguma un vienlīdzības princips, jo pat pie daudz smagākiem disciplinārpārkāpumiem ir tikuši piemēroti vieglāki disciplinārsodi nekā pieteicēja gadījumā. Uzskata, ka piemērotais disciplinārsods – pazemināšana amatā – nav likumīgs un nav pamatots ar Administratīvā procesa likumā norādītajiem obligātajiem apsvērumiem un iestādes rīcības brīvības tiesisku izmantošanu administratīvā akta izdošanā. Iestāde tai dotās rīcības brīvības ietvaros nav rīkojusies taisnīgi, objektīvi un samērīgi.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā (*lietas 35.-39.lapa*) atbildētāja neatzina pieteikumu un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz lēmumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem. Papildus paskaidroja, ka uzskata, ka lēmumā ir izanalizētas visas prasības, kas nepieciešamas disciplinārsoda piemērošanai, t.sk. piemērotas atbilstošas materiālo tiesību normas. Proti, disciplinārpārkāpuma raksturs un izdarīšanas apstākļi (lēmuma informācija, kas

izriet no amatpersonu paskaidrojumiem, robežuzraudzības uzdevums, kā arī pārkāptās tiesību normas); disciplinārpārkāpuma radītais zaudējums un kaitējums (radīts ne tikai negatīvs priekšstats par attiecīgās struktūrvienības darbu Valsts robežsardzē citiem robežsargiem, bet apdraudēta bruņojuma un dienesta transportlīdzekļa aprites kārtība. Šāda rīcība rada priekšstatu arī par neprofesionālu nodaļas darbu ne tikai katrai amatpersonai atsevišķi, bet kopumā); amatpersonas vainas forma (nodoms); atbildību mīkstinošie apstākļi (nav konstatēti); atbildību pastiprinošie apstākļi (nav konstatēti); disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi (lēmuma 17. un 18.l???).

Atbildētāja informē, ka saistībā ar šādu disciplinārpārkāpumu – gulēšana dienesta pienākumu izpildes laikā – tiek piemēroti dažādi disciplinārsodi. Tā, piemēram, Valsts robežsardzes Daugavpils pārvalde ar 2013.gada 27.februāra lēmumu Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Šķaunes robežapsardzības nodaļas amatpersonai par gulēšanu dienesta pienākumu izpildes laikā piemērojusi disciplinārsodu – pazemināšana amatā. Ar Valsts robežsardzes 2020.gada 4.jūnija lēmumu Nr.67 Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes amatpersonai par gulēšanu dienesta pienākumu izpildes laikā piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Nepiekrīt pieteicēja apgalvotajam par to, ka par līdzīgu disciplinārpārkāpumu netiek piemērots disciplinārsods, jo pieteicējs par tiem nav informēts, tā kā dienesta pienākumus veic citā Valsts robežsardzes struktūrvienībā.

Atbildētāja kopumā papildus lietderības apsvērumiem, kas izdarīti lēmumā, nekonstatēja, ka pieteicējam būtu piemērojams mazāk smags disciplinārsods, jo gan pieteicēja attieksme pret disciplinārpārkāpumu, gan nepieciešamie preventīvie pasākumi pieteicēja turpmākajai dienesta pienākumu pilnvērtīgai izpildei rada nepieciešamību rīkoties tieši šādā veidā. Turklāt, pieteicējam joprojām tiek dota iespēja ar iniciatīvu un pilnvērtīgi veikt dienesta pienākumus, kuru rezultātā pastāv iespēja atkal tikt ieceltam augstākā amatā.

Atbildētājas ieskatā pieteicējam konkrētais disciplinārsods piemērots pamatoti, samērīgi un tiesiski, kā arī nav konstatēti administratīvā procesa principu pārkāpumi.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā ietverto argumentāciju. Papildus paskaidroja, ka pārstāve šajā situācijā nesaskata nekādu pārkāpumu. Pat ja tiktu pierādīts, ka pieteicējs bija aizmidzis, bet trīs minūšu laikā aizmigt nevar, šāds disciplinārsods liecina par iestādes neobjektivitāti. Citā līdzīgā gadījumā tiek piemērots daudz vieglāks sods. Tāpēc uzskata, ka iestāde nav rīkojusies objektīvi, nav piemērojusi vienlīdzības principu un nav izvērtējusi visus apstākļus, ko nosaka Administratīvā procesa likums. Tas, ka pieteicējs aizvēra acis, lai atslābinātos, pat, ja arī iesnaudās, kas nav pierādīts, nekādu netaisnību citos dienesta biedros nevarēja radīt, jo neviens to neredzēja. Tas arī nav nekāds pārkāpums, jo citiem robežsargiem ir tiesības ieiet dienesta ēkā un uzturēties pāris minūtes. Domā, ka tā ir savdabīga iestādes attieksme pret cilvēku, kas nav izdarījis pārkāpumu. Pieļauj, ka konkrētajā situācijā varēja aprobežoties ar Disciplināratbildības likuma 13.[1]pantā norādīto aizrādījumu. Atbildot uz jautājumiem, paskaidroja, ka pieteicējs šobrīd neapšauba, ka videoierakstā ir redzams viņa dienesta transportlīdzeklis un tajā atrodas viņš, taču pieteicējs neatzīst, ka gulēja, un apgalvo, ka nebija iesnaudies, ka bija tikai aizvēris acis. Šī iemesla dēļ pieteicējs to neuztver kā pārkāpumu, bet vairāk kā pārpratumu, kura dēļ vadībai radās iespaids, ka pieteicējs dienesta laikā guļ. Ņemot vērā šos apstākļus, uzskata, ka sods pieteicējam ir pārāk bargs un tādēļ nepamatots.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumos ietvertajiem argumentiem. Attiecībā uz pieteicēja iesniegto 2016.gada lēmumu citā disciplinārlietā paskaidroja, ka tajā gadījumā personai bija piemērots disciplinārsods – rājiens, jo, pirmkārt, persona nepildīja grupas vecākā pienākumus, bet gan posteņa novērošanas pienākumus, otrkārt, tika konstatēts, ka persona šo pārkāpumu izdarīja aiz neuzmanības, personas rīcībā netika konstatētas kādas tīšas darbības. Piemēram, Daugavpils pārvaldē Šķaunes robežapsardzības nodaļā tieši par norīkojuma grupas vecākā pienākumu neizpildi un gulēšanu transportlīdzeklī tika piemērots disciplinārsods – pazemināšana amatā. Arī šis disciplinārsods netika piemērots tāpēc, ka būtu iestājušies disciplināratbildību pastiprinoši apstākļi. Daugavpils pārvalde šo pārkāpumu atzina par rupju, jo esot apbruņotam ar dienesta ieroci, gulēt transportlīdzeklī nav pieļaujams. Ja pieteicējs nepamanīja automašīnu un personu, kas pienāca tuvu, tad vēl jo vairāk pieteicējs nevarēja izpildīt dienesta pienākumus, jo nevarēja redzēt apkārt notiekošo.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus, uzklausījusi lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[7] Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Tātad, ja amatpersona ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības nav pildījusi normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, tā ir saucama pie disciplināratbildības likumā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 1. un 8.pantu saukšanai pie disciplināratbildības un disciplinārsodam ir jāatbilst taisnīguma un lietderības prasībām.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti saukusi pieteicēju pie disciplināratbildības. Minēto secinājumu tiesa izdarījusi, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[8] Tiesa konstatē, ka pieteicējs saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods – pazemināšana amatā – par iekšējo noteikumu Nr.11 36.1., 36.5., 53.3. un 56.1.apakšpunkta, metodisko noteikumu 2.punkta, amata apraksta 5.1., 5.3., 5.4. un 5.17.apakšpunkta, Ētikas kodeksa 6.1., 6.2., 8.4. un 11.1.apakšpunkta, Robežsardzes likuma 14.panta otrās daļas un Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 3.punkta neievērošanu.

Robežsardzes likuma 14.panta otrā daļa noteic, ka dienesta pienākumus robežsargi pilda saskaņā ar attiecīgiem likumiem, Robežsardzes reglamentiem, nolikumiem un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī priekšnieka pavēlēm un rīkojumiem.

Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 3.apakšpunkts noteic amatpersonas pienākumu ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus, apzinīgi un godprātīgi pildīt amata pienākumus un augstāku amatpersonu rīkojumus (pavēles).

Amata apraksta 5.1., 5.3., 5.4. un 5.17.apakšpunkts noteic pienākumu veikt valsts robežas joslas, pierobežas joslas un pierobežas režīma kontroli; pārzināt robežsargu norīkojumu veidus un to pienākumus, pildīt tos atbilstoši normatīvo aktu prasībām; veikt valsts robežas, robežzīmju un citu robežbūvju apsardzību; ievērot Iekšlietu ministrijas un Valsts robežsardzes iekšējo normatīvo aktu prasības.

Metodisko norādījumu 2.punkts noteic grupas vecākā uzdevumus robežsargu norīkojumu vadīšanā, proti, grupas vecākais nodrošina disciplīnu un modrību dienesta laikā, maskēšanās un drošības noteikumu ievērošanu.

Iekšējo noteikumu Nr.11 36.1. un 36.5.apakšpunkts noteic, ka norīkojumam aizliegts patvaļīgi pārtraukt norīkojuma uzdevuma izpildi, ar savu darbību vai bezdarbību apdraudēt norīkojuma uzdevuma izpildi, bet 53.3. un 56.1.apakšpunkts noteic, ka grupas vecākais organizē norīkojuma darbību atbilstoši saņemtajam norīkojuma uzdevumam attiecīgajā Robežuzraudzības struktūrvienības vai Robežkontroles struktūrvienības robežuzraudzības

iecirknī, novērošanas postenis veic robežuzraudzības pasākumus atbilstoši norīkojuma uzdevumā noteiktajam.

No sākotnējā lēmuma un lēmuma izriet, ka pieteicējs disciplināri sodīts par to, ka pieteicējs 2019.gada 26.decembrī nepildīja norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" pienākumus saskaņā ar saņemto uzdevumu Nr.304-2551, bet gulēja dienesta transportlīdzeklī.

Par to, ka pieteicējam saskaņā ar uzdevumu Nr.304-2551 2019.gada 26.decembrī bija jāpilda norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" pienākumus, strīda nav. Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs minēto dienesta pienākumu pildīšanas laikā ir gulējis dienesta transportlīdzeklī, secīgi, nav pildījis norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" pienākumus. Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai atbildētāja ir pamatoti atzinusi, ka pieteicējs nav pildījis šos savus dienesta pienākumus.

[9] Pieteicējs 2020.gada 7.janvāra paskaidrojumā (*lietas 56.lapa*) cita starp norādīja, ka 2019.gada 26.decembrī no plkst.04.15 līdz 09.30 saskaņā ar uzdevumu Nr.304-2551 pildīja norīkojuma veidu – grupas vecākais, patruļa, novērošanas postenis un kontroles postenis pienākumus. Pieteicējs vadīja dienesta transportlīdzekli. Pieteicējs plkst.08.00 uzsāka kustību ar dienesta transportlīdzekli paralēli valsts robežai pa ceļu (Terehova – Horoševa) no orientiera B42-B47-B51, novēroja ceļa malas un pamestās mājas blakus ceļam. Apmēram plkst.08.10 orientierī B51 saskaņā ar uzdevumu pieteicējs izveidoja novērošanas posteni, dienesta transportlīdzekli novietoja uz ceļa, kas ved valsts robežas virzienā uz Rz56, perpendikulāri ceļam Terehova – Pasiene, apmēram 15m no ceļa, lai neapdraudētu ceļu satiksmi un varētu novērot apkārtni un ceļu. Sakarā ar to, ka visu nakti negulēja, pildīja dienesta pienākumus, līdz ar to neviļus pievēra acis. Sēdekļa atzveltne nebija nolaista, tādā stāvoklī viņš parasti mēdz vadīt transportlīdzekli. Apmēram plkst.08.20 pie transportlīdzekļa loga pieklauvēja majors /pers. C/, kurš veica neplānoto pārbaudi. Pieteicējs sakārtojās un noziņoja par norīkojuma gaitu, atbildēja uz pārējiem uzdotajiem jautājumiem un turpināja dienesta pienākumus saskaņā ar doto uzdevumu.

2020.gada 5.februāra paskaidrojumā (*lietas 78.-79.lapa*) pieteicējs cita starp norādīja, ka 2019.gada 26.decembrī, pildot uzdevumu Nr.304-2551, atrodoties orientierī B51 (pierobežas joslā), dienesta transportlīdzekļa vadītāja sēdeklī negulēja (bija tikai pievēris acis), jo tikko atbrauca no orientiera B42 un novietoja transportlīdzekli tā, lai netraucētu ceļu satiksmi un lai ērtāk būtu novērot pieguļošo teritoriju un būt nepamanāmam no liela attāluma. Transportlīdzekļa vadītāja sēdekļa pozīciju atbraucot nemainīja, vadītāja sēdeklis atradās tādā pozīcijā, kādā ērtāk vadīt transportlīdzekli. /pers. C/ personīgi viņam nekādu videoierakstu nav rādījis. Nav pārliecināts, ka videoieraksts varētu būt leģitīms un varētu būt par neapšaubāmu pierādījumu. Norāda, ka uz orientieri B51 atbrauca plkst.08.18. Uzreiz pēc dienesta transportlīdzekļa novietošanas plkst.08.20 pie transportlīdzekļa piegāja /pers. C/. Dienesta transportlīdzekļa dzinējs darbojās, jo pieteicējs bija tikko atbraucis. Taisījās izkāpt no transportlīdzekļa un veikt novērošanu (apzinājās, ka sliktu laika apstākļu dēļ varēja saslimt), bet nepaspēja, jo atbrauca /pers. C/. Apliecina, ka bija pilnīgi gatavs pildīt norīkojumu pienākumus, ka apstākļi, kas varētu liegt to darīt, nepastāvēja. Apstiprina, ka 2019.gada 26.decembrī laika posmā no plkst.03.00 līdz 04.00 atpūtās (mēģināja gulēt).

Apskatot /pers. C/ veikto videoierakstu, nevarēja pateikt, ka tieši viņš atrodas dienesta transportlīdzekļa vadītāja sēdeklī. Apliecināja, ka tā, kā ir redzams video novietotais vadītāja sēdeklis, tā arī brauca, kad vadīja dienesta transportlīdzekli. Kā arī apliecināja, ka, pildot norīkojuma „patruļa" pienākumus 2019.gada 26.decembrī, sēžot vadītāja sēdeklī, varēja pagriezt galvu un novērot, piemēram, ceļa nomales. Paskaidroja, ka, braucot norīkojumos, kad ir jābrauc ļoti lēni, parasti vadītāja sēdekli transportlīdzeklī noregulē zemu, savukārt braucot pa šoseju, kur ir lielāks braukšanas ātrums, vadītāja sēdekli tik zemu nenoregulē.

Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pēc būtības uzturēja pieteicēja iestādē sniegtos paskaidrojumus, papildus norādīja, ka pieteicējs neapstrīd, ka /pers. C/ veiktajā videoierakstā ir redzams viņš, ka konkrētajā situācijā varēja aprobežoties ar aizrādījumu.

[9.1] /pers. C/, sniedzot paskaidrojumu 2020.gada 6.janvārī (*lietas 59.-60.lapa*), norādīja, ka 2019.gada 26.decembrī, apmēram plkst.07.20 ar dienesta transportlīdzekli *Ford Transit*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, izbrauca no Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes uz Pasienes RSN apsargājamo iecirkni, lai veiktu savus dienesta pienākumus un veiktu norīkojuma neplānoto pārbaudi. Plkst.08.10 uz valsts robežas uzlika pārbaudes pēdas kinologam un devās tālāk Pasienes ciema virzienā. Plkst.08.20 ieradās Zilupes novada Zaļesjes pagasta ciemā Horoševa orientierī B51, kur ieraudzīja dienesta transportlīdzekli, kas atradās apmēram 10-15 metrus no ceļa Terehova – Pasiene blakus zemes ceļam (nobraucis no ceļa braucamās daļas) ar priekšpusi uz ceļu Terehova – Pasiene. /pers. C/ izkāpa no sava transportlīdzekļa un devās dienesta transportlīdzekļa virzienā. Blakus dienesta transportlīdzeklim neatradās neviens robežsargs un transportlīdzeklī nevienu nevarēja redzēt, kā arī no tā neviens nekāpa ārā, kas šķita ļoti aizdomīgi, jo transportlīdzeklim darbojās dzinējs. Pienākot pie dienesta transportlīdzekļa, /pers. C/ konstatēja, ka vadītāja sēdeklis ir nolaists uz aizmugurējo stāvokli un sēdeklī horizontālā stāvoklī ar aizvērtām acīm atrodas pieteicējs, kurš gulēja un uz apkārt notiekošo nereaģēja. Ar savu mobilo telefonu nofilmēja, kā pieteicējs guļ un tad sāka klauvēt pie transportlīdzekļa loga. Tad pieteicējs sāka celties un, ieraugot /pers. C/, izkāpa no dienesta transportlīdzekļa, saveda sevi kārtībā (uzvilka cepuri, aizpogāja vējjaku) un ziņoja par norīkojumu. Pieteicējs ziņojuma laikā bija uztraucies un pēc miega vēl nebija attapies, jo ziņošanas laikā raustījās, nepārliecinoši runāja, runādams visu laiku sevi laboja, jo neprecīzi veidoja teikumus. Uz /pers. C/ uzdoto jautājumu, kāpēc guļ norīkojuma laikā, pieteicējs atbildēja, ka visu nakti nav gulējis un aizmiga, par veselības stāvokli nesūdzējās.

/pers. C/ norāda, ka atbilstoši uzdevumam pieteicējam orientierī B51 bija jāveic novērošanas posteņa pienākumus, kas netika pildīti.

Sniedzot paskaidrojumu 2020.gada 13.februārī (*lietas 88.-89.lapa*), /pers. C/ norādīja, ka 2019.gada 26.decembrī, apmēram, plkst.08.00 (jau bija diennakts gaišais laiks) no ceļa Maskava – Rīga nobrauca uz ceļu Terehova - Pasiene un brauca virzienā uz Pasienes ciemu. Braucot pa šo ceļu, pabrauca garām orientierim B42, tur dienesta transportlīdzekļa nebija, kas liecināja par to, ka pieteicējs jau bija aizbraucis uz orientieri B51. Starp orientieriem B47-B51 pie Rz61 plkst.08.10 uzlika mācību pēdas kinologam uz valsts robežas un tad devās uz orientieri B51 (apmēram, 2 minūtes brauca līdz orientierim B51 pēc mācību pēdu uzlikšanas). Visā savā maršrutā pa ceļu Terehova – Pasiene nekādu dienesta transportlīdzekli neredzēja, un kamēr lika mācību pēdas, neviens transportlīdzeklis pa ceļu Terehova – Pasiene nebija braucis, liekot mācību pēdas, atradās no ceļa tādā attālumā, ka būtu dzirdējis pa ceļu garām braucoša transportlīdzekļa troksni. /pers. C/ orientierī B51 ieradās plkst.08.20. Dienesta transportlīdzekli ieraudzīja, kad piebrauca pie krustojuma ceļam Pasiene – Terehova ar zemes ceļu, kurš virzās līdz valsts robežai. /pers. C/ apstājās krustojumā. Dienesta transportlīdzeklis atradās aptuveni 10m ar priekšpusi uz viņa pusi. Vienu līdz divas minūtes novēroja apkārtni un dienesta transportlīdzekli, kurā pieteicēju neredzēja, arī tuvumā neredzēja. Tad /pers. C/ pieņēma lēmumu apskatīt dienesta transportlīdzekļa salonu. Pienākot tuvāk, ieraudzīja, ka vadītāja sēdeklis ir nolaists uz aizmugurējo stāvokli un uz sēdekļa horizontālā stāvoklī ar aizvērtām acīm atrodas pieteicējs, kurš gulēja un uz apkārt notiekošo nereaģēja. Uzskata, ka pieteicējam, atrodoties dienesta transportlīdzeklī un pildot norīkojuma „novērošanas postenis" pienākumus, vajadzēja redzēt, kā viņš piebrauca, apstājās un izkāpa no transportlīdzekļa. /pers. C/ apgāja apkārt dienesta transportlīdzeklim un nolēma nofilmēt notiekošo. Ar savu privāto mobilo telefonu „Xiaomi Redmi 7" plkst.08.24.28 uzsāka filmēšanu. Kad pabeidza filmēt, izslēdza mobilo telefonu, ielika to kabatā un tad sāka klauvēt pie vadītāja loga. /pers. C/ norāda, ka četras ar pusi minūtes atradās dienesta transportlīdzekļa redzes lokā no piebraukšanas brīža līdz brīdim, kad uzsāka filmēt, un pa šo laiku pieteicējs atradās dienesta transportlīdzeklī nekustīgā stāvoklī.

[9.2] /pers. D/ 2020.gada 8.janvāra paskaidrojumā (*lietas 57.lapa*) norādīja, ka 2019.gada 26.decembrī no plkst.04.00 līdz 04.10 robežsargu norīkojumam Nr.304-2551 „grupas vecākais" /pers. A/ un inspektoram (kinologam) /pers. E/ veica instruktāžu. Instruktāžas laikā iepazīstināja ar situāciju uz valsts robežas, izskaidroja norīkojumam uzdevuma nosacījumus, proti, pieteicējs plkst.07.50 nogādā /pers. E/ uz orientieri B42, kurš ar dienesta suni apseko valsts robežas posmu no Rz65-Rz55 -Rz65 un plkst.09.20 iziet orientierī B51. Pieteicējs tajā pat laikā virzās pa ceļu no orientiera B42 -B47 -B51 un orientierī B51 izveido novērošanas posteni. Braukšanas laikā ievēro ceļa segumam atbilstošu drošu braukšanas ātrumu, īpašu

uzmanību pievēršot ceļa brauktuves malām, pēdu kontroles joslām, pamesto ēku apkārtnei, noliektai zālei, pievēršot īpašu uzmanību posmiem, kur pastāv risks nelikumīgai valsts robežas šķērsošanai.

[9.3] /pers. F/ 2020.gada 11.februāra paskaidrojumā (*lietas 80.-82.lapa*) norāda, ka 2019.gada 26.decembrī apmēram plkst.08.50 pa telefonu saņēma informāciju no /pers. C/, ka neplānotās pārbaudes laikā ir konstatēts, ka pieteicējs gulēja norīkojuma laikā. /pers. F/ no /pers. C/ par konstatēto saņēma sīku informāciju, proti, ka /pers. C/ brauca pa ceļu no Terehovas ciema uz Pasienes ciemu, plkst.08.20 pie orientiera B51 pamanīja dienesta transportlīdzekli, kas atradās atpakaļgaitā iedzīts ceļā, kas ved uz valsts robežu, apmēram 10-15 metru attālumā no ceļa Terehova – Pasiene. /pers. C/ izkāpa un devās dienesta transportlīdzekļa virzienā. Dienesta transportlīdzekļa dzinējs darbojās, pienākot tuvāk /pers. C/ konstatēja, ka vadītāja sēdeklis ir nolaists uz aizmugurējo stāvokli un uz sēdekļa horizontālā stāvoklī ar aizvērtām acīm atrodas pieteicējs, kurš gulēja un uz apkārt notiekošo nereaģēja. /pers. C/ savā mobilajā telefonā to nofilmēja. Kad sāka klauvēt pie dienesta transportlīdzekļa vadītāja durvju loga, tad tikai pieteicējs sāka celties un, ieraugot /pers. C/, izkāpa no dienesta transportlīdzekļa, saveda sevi kārtībā (uzvilka cepuri, aizpogāja vējjaku) un noziņoja par norīkojumu. /pers. C/ jautāja, kāpēc pieteicējs guļ norīkojuma laikā, uz ko saņēma atbildi, ka visu nakti nav gulējis un aizmiga. /pers. F/ apliecina, ka /pers. C/ veiktajā videoierakstā atpazina pieteicēju un redzēja, ka dienesta transportlīdzekļa vadītāja sēdeklis bija nolaistā stāvoklī.

Paskaidroja, ka pieteicējam bija jāpilda norīkojuma „novērošanas postenis" pienākumi orientierī B51, jāveic norīkojuma uzdevumā noteiktā robežuzraudzības iecirkņa teritorijas, konkrētajā gadījumā orientierim B51 pieguļošās apkārtnes novērošana dabā. Šajā teritorijā ir kalnains apvidus, valsts robeža atrodas aiz kalna, pastāv iespēja novērot paralēli valsts robežai ejošo ceļu Terehova – Pasiene un pa to pārvietojošās personas, braucošos transportlīdzekļus, fiksējot norīkojuma izpildes gaitā to marku, modeli, krāsu, valsts reģistrācijas numuru, novērošanas laiku un pārvietošanās virzienu, bija jānosaka, vai transportlīdzeklis nav atbilstošs indikators, kas var norādīt uz riska profiliem, kas saistīti ar nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu, personu pārvietošanu, akcīzes preču pārvietošanu. Bija jāveic ne tikai novērošana, bet arī noklausīšanās, jo saskaņā ar robežuzraudzības norīkojuma uzdevumā noteikto risku profilu – bezpilota lidojošs aparāts/drons, uz kuru gaišajā diennakts laikā var norādīt vizuāli redzams indikators – objekts un akustiski var būt dzirdams indikators – dūcoša skaņa. Pēc /pers. F/ domām, pieteicējs nevarēja izpildīt uzdevumā norādīto norīkojuma darbības veidu – noklausīšanos, atrodoties dienesta transportlīdzeklī, kuram darbojas dzinējs un ir aizvērti transportlīdzekļa salona logi. Novietojot dienesta transportlīdzekli perpendikulāri ceļam, 10-15m attālumā no ceļa Terehova – Pasiene, pieteicējs, sēžot transportlīdzeklī, nevarēja pilnvērtīgi novērot ceļu Terehova – Pasiene, lai spētu fiksēt transportlīdzekļus, to marku, modeli, valsts reģistrācijas numuru, jo viņam, sēžot dienesta transportlīdzeklī, bija jāskatās uz garām braucošu transportlīdzekli no sāna. Atrodoties vietā, kur dienesta transportlīdzekli bija novietojis, pieteicējs, kad viņu konstatēja /pers. C/, lai novērotu apkārtni (ceļu Terehova – Pasiene), redzamībai traucē koki, krūmi, pauguri, māja ar saimniecības ēkām, kas atrodas blakus orientierim B51.

[10] Novērtējot pieteicēja paskaidrojumus iestādē un pieteicēja pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē kopsakarā ar /pers. C/, /pers. F/ un /pers. D/ paskaidrojumiem iestādē un videoierakstā (*lietas 40.lapa*) redzamo, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka pieteicējs nav pildījis sprieduma 8.punktā norādītos dienesta pienākumus.

Tiesa izskatāmajā gadījumā priekšroku dod /pers. C/ sniegtajiem paskaidrojumiem, jo tie apstiprinās ar videoierakstā redzamo, proti, ka dienesta transportlīdzeklī atrodas pieteicējs pusguļus stāvoklī ar pagrieztu galvu uz sāniem un uz filmēšanu nereaģē. To, ka videoierakstā redzamā persona ir pieteicējs, kā to norādīja tiesas sēdē pieteicēja pārstāve, pieteicējs neapšauba. Arī pats pieteicējs gan sākotnēji iestādē sniegtajos paskaidrojumos, gan pieteikumā tiesai norāda, ka uz dažām minūtēm bija aizvēris acis, lai tās atpūtinātu. Ņemot vērā, ka pieteicējs nereaģē uz /pers. C/ klātbūtni un filmēšanu, kā tas redzams videoierakstā, tiesa apšauba pieteicēja norādīto, ka viņš uz dažām minūtēm bija tikai aizvēris acis. Tiesas vērtējumā, ja pieteicējs būtu tikai aizvēris acis nevis iemidzis, viņš noteikti būtu jutis, ka pie dienesta transportlīdzekļa kāds pienāk un uzreiz būtu uz to reaģējis. Proti, pieteicējam, atrodoties dienesta transportlīdzeklī un pildot norīkojuma „Novērošanas postenis" pienākumus, vajadzēja redzēt, ka krustojumā apstājās automašīna, ka no tās izkāpa vadītājs, ka vadītājs pienāca pie dienesta transportlīdzekļa, ka izvilka mobilo telefonu un sāka filmēt. Apstāklis, ka pieteicējs neko no tā neredzēja, liecina par to, ka pieteicējs gulēja un attiecīgi norīkojuma „novērošanas postenis" pienākumus neveica. Izskatāmajā gadījumā tiesas vērtējumā nav izšķirošas nozīmes tam vai pieteicējs bija tikai iesnaudies, vai gulēja, jo dienesta pienākumi tik un tā netika pildīti, kā arī nav izšķirošas nozīmes apstāklim, cik ilgi dienesta pienākumi netika pildīti. Izšķiroša nozīme ir apstāklim, ka pieteicējs gulēja dienesta transportlīdzeklī un dienesta pienākumus konkrētajā situācijā nepildīja.

Vērtējot pieteicēja iestādē sniegtajos paskaidrojumos un pieteikumā norādītos iebildumus, tiesai rodas iespaids, ka pieteicējs neizprot savus dienesta pienākumus. No pieteicēja argumentācijas kopumā faktiski secināms, ka pieteicējs nav izpratis pārkāpuma būtību. Vēl jo vairāk, kā uz to norādīja tiesas sēdē pārstāve, neuzskata, ka pieteicējs būtu pieļāvis pārkāpumu vispār. Tiesas vērtējumā pieteicēja argumenti par to, ka negulēja, ka bija tikai aizvēris acis, ka dienesta transportlīdzekļa vadītāja sēdeklis atradās tādā stāvoklī, kādā pieteicējam ērtāk vadīt transportlīdzekli, par to, ka vadītāja sēdekļa atzveltne tiek noregulēta atkarībā no tā pa kādu ceļu jābrauc, vērtējami kā centieni izvairīties no atbildības, cita starp argumentējot, ka nekādu kaitējumu dienesta interesēm ar šādu rīcību – aizverot acis – nav nodarījis, jo citi robežsargi to neredzēja, ka arī daudzi citi robežas posmi visā tās garumā netiek nepārtraukti uzraudzīti. Par to, ka pieteicējs mēģina izvairīties no atbildības liecina arī tas, ka sākotnēji pieteicējs apšaubīja, ka videoierakstā ir redzams viņš. Tiesa apšauba pieteicēja argumentu, ka vadītājs brauciena laikā atkarībā no ceļa seguma stāvokļa periodiski maina vadītāja sēdekļa pozīciju.

[11] Disciplinārlietas izmeklēšanas mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu, kā arī noskaidrot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai līdzīgus gadījumus novērstu nākotnē. Šajā gadījumā iestāde norādīto mērķi ir sasniegusi, jo pārkāpuma izdarīšanas apstākļi tika atklāti, tika ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam bija zināmas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, kas reglamentē Valsts robežsardzes darbu. Tādējādi secināms, ka pieteicējs nevarēja neapzināties savas rīcības prettiesisko raksturu. Iestāde un atbildētāja ir vērtējusi pieteicēja argumentus par apstākļiem saistībā ar pieļauto pārkāpumu. Tas, ka pieteicēju neapmierina veiktais izvērtējums, nenozīmē, ka minētie apstākļi nav vērtēti.

Tiesa konstatē, ka iestāde ir ieguvusi pilnīgu informāciju, lai izdarītu pamatotus secinājumus par pieteicēja izdarītā disciplinārpārkāpuma faktiskajiem apstākļiem.

[12] Kā, piemērojot Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmo daļu, konsekventi ir atzinusi Augstākā tiesa, disciplinārsoda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, proti, pārkāpuma raksturs, tā izdarīšanas apstākļi un sekas, pārkāpēja vainas pakāpe nodarījumā, ziņas, kas raksturo personību un iepriekšējo darbu, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi (sk. *2014.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-760/2014 9.punktu, 2015.gada 18.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-260/2015 17.punktu, 2015.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-741/2015 6.punktu, 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-399/2016 16.punktu*).

Izskatāmajā gadījumā iestāde ir atzinusi un augstāka iestāde ir piekritusi, ka pieteicēja izdarītajam disciplinārpārkāpumam, nepildot norīkojumu „Grupas vecākais" un „Novērošanas postenis" pienākumus saskaņā ar saņemto uzdevumu Nr.304-2551, bet guļot dienesta transportlīdzeklī, atbilstošs

sods ir pazemināšana amatā. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai, pieņemot lēmumu par pieteicēja disciplināro sodīšanu, iestāde ir izdarījusi lietderības apsvērumus.

Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajai daļai disciplinārsoda mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu un panākt, lai tā un citas amatpersonas ievērotu dienesta disciplīnu un atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas, proti, soda mērķis ir panākt vainīgās personas labošanos, kā arī panākt, lai citas personas neizdarītu pārkāpumus. Tādējādi sodam ir ne vien sodošs, bet arī, pretēji pieteicēja pārstāves tiesas sēdē paustajam viedoklim, preventīvs – audzinošs mērķis.

Lietā konstatēts pieteicēja pārkāpums – norīkojumu pienākumu nepildīšana. Proti, ir konstatēta pieteicēja rīcība, kas neatbilst tiesību normām. Par minēto pārkāpumu pieteicējam ir piemērots otrs smagākais no paredzētajiem disciplinārsodiem.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu un lēmumu, tiesa konstatē, ka disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi ir pamatoti ar to, ka pieteicējs ar savu rīcību ir radījis negatīvu priekšstatu par attiecīgās struktūrvienības darbu Valsts robežsardzē citiem robežsargiem, ka tika apdraudēta bruņojuma un dienesta transportlīdzekļa aprites kārtība, ka šāda rīcība rada priekšstatu arī par neprofesionālu nodaļas darbu ne tikai katrai amatpersonai atsevišķi, bet arī kopumā.

Konkrētajā lietā atbildētāja ir izvērtējusi pieteicēja izdarītā pārkāpuma raksturu, ņēmusi vērā pieteicēja personību, t.sk. pieteicēja raksturojumu, kas kopumā nav pozitīvs, un dienesta gaitu. Ņemot vērā, ka pieteicējs pārkāpumu faktiski neatzīst, kā arī uzskata, ka tas ir mazsvarīgs, tiesa secina, ka pieteicējs neapzinās savas rīcības prettiesisko raksturu un to, ka pret saviem dienesta pienākumiem ir attiecies paviršs.

No lēmuma tiesa secina, ka atbildētāja atzinusi, ka pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa atzīst par pareizu atbildētājas secinājumu, ka pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Tiesa norāda, ka izskatāmajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes tam, ka pieteicējs norīkojumu pienākumus nepildīja neilgu laika sprīdi, izšķiroši ir tas, ka pieteicējs ir gulējis dienesta pienākumu pildīšanas laikā, turklāt atrodoties vienam pašam transportlīdzeklī un esot apbruņotam. Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā atbilstoši lietas apstākļiem var konstatēt pieteicēja subjektīvo attieksmi pret savu rīcību kā nodomu. Līdz ar to, ir secināms, ka disciplinārpārkāpums ir izdarīts ar nodomu.

Atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus atbildētāja lietā nav konstatējusi. Šādus apstākļus nekonstatē arī tiesa.

Tā kā pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā, tad Disciplināratbildības likuma 13.[1]pantā paredzētais aizrādījums nav piemērojams.

Tiesa nepiekrīt pieteicēja viedoklim, ka pārkāpumu rezultātā nav radušās nekādas kaitīgas sekas. Kā to norāda atbildētāja, otrs smagākais no disciplinārsodiem pieteicējam piemērots, jo disciplinārpārkāpuma rezultātā tika negatīvi ietekmēta dienesta disciplīna Valsts robežsardzē, ka pieteicēja rīcības rezultātā radīts ne tikai negatīvs priekšstats par attiecīgās struktūrvienības darbu Valsts robežsardzē citiem robežsargiem, bet apdraudēta bruņojuma un dienesta transportlīdzekļa aprites kārtība.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja pamatoti lēmumā atzinusi, ka pieteicēja rīcība ir radījusi negatīvu priekšstatu par Valsts robežsardzi, jo pienākumu nepildīšana vai to nepienācīga pildīšana, pati par sevi kaitē attiecīgās iestādes prestižam. Tādējādi secināms, ka, konstatējot faktus, kas liecina par pienākuma nepildīšanu, kā arī šī apstākļa negatīvu ietekmi uz Valsts robežsardzes tēlu, pamatoti šāda pieteicēja rīcība kvalificēta kā disciplīnas pārkāpums, par kuru piemērojams disciplinārsods – pazemināšana amatā.

Tiesa, salīdzinot 2016.gada 26.februāra lēmumā Nr.19 (*lietas 167.-174.lapa*) par citai robežsardzes amatpersonai piemēroto disciplinārsodu par gulēšanu norīkojuma laikā konstatētos apstākļus ar pieteicēja gadījumu, nekonstatē, ka iestāde, piemērojot pieteicējam disciplinārsodu – pazemināšana amatā, ir pieļāvusi vienlīdzības principa pārkāpumu. Proti, kā tiesas sēdē norādīja atbildētāja pārstāve, tad soda veida piemērošanā izšķiroša nozīme bija pieteicēja attieksmei pret pieļauto pārkāpumu (pārkāpuma neatzīšana), un pārkāpuma subjektīvajai pusei (pārkāpuma izdarīšana ar nodomu). Tiesa atzina par pamatotu iestādes secinājumu, ka pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu, ka pieteicēja vēlākā rīcība liecina par vēmi izvairīties no atbildības. Salīdzināmajā gadījumā persona savu vainu ir atzinusi un iestāde ir atzinusi, ka pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības. Līdz ar to nav pamata konstatēt vienlīdzības principa pārkāpumu.

Tiesa atzīst, ka, pieņemot lēmumu, atbildētāja ir ievērojusi Disciplināratbildības likuma 15.pantā paredzētos disciplinārsoda piemērošanas vispārīgos noteikumus. Tiesa nekonstatē acīmredzamu privātpersonas tiesību ierobežošanas samērīguma principa pārkāpumu vai nepareizu iestādes rīcības brīvības izmantošanu piemērojamā disciplinārsoda izvēlē.

[13] Apkopojot visu spriedumā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.pantu, 290.panta pirmo daļu, 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2020.gada 18.maija lēmuma Nr.1-54 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese Solvita Pujāte